

Veckobladet! (?)

Vänsterpartiet i Lund beslöt på sitt tämligen välbesökta medlemsmöte den 25 september att fortsätta utgivningen av VB "tills vidare". Förslaget om nedläggning väckte betydligt svagare stämmor och ingen rösträkning begärdes.

Den diskussion som föregick beslutet handlade till stor del om ekonomi och upplaga, det vill säga: hur långt kan upplagan sjunka innan det är politiskt meningslöst och ekonomiskt omotiverat att fortsätta utgivningen? Vad ekonomin beträffar ansågs de redovisade kostnaderna som måttliga av de flesta och lokalavdelningens ekonomi kommer att stärkas genom den kommunala mandatvinsten, men vänsterpartiet satsar också ombudsmannens arbetskraft.

Från Ung vänsters sida markerades starkt missnöje med tidningens innehåll och stil. Ung vänster uppger sina delägaranspråk och återkallar sin representant i tidningens styrelse.

Ingen hörde gräns är alltså satt för utgivningen, men avvägningen mot ekonomi och upplaga måste naturligtvis göras även i fortsättningen. Dessutom kvarstår andra problem (därav rubrikens frågetecken): fler måste engageras i arbetet, som redaktörer, som volontärer men framför allt som skribenter. Med ett jämnt flöde av goda bidrag är det inte så svårt att producera en tidning av VB:s karaktär. En ny ekonomiansvarig behövs.

VB:s e-postadress fungerar för tillfället inte. Därför måste bidrag lämnas på gammalt sätt, via posten, direkt i partilokalens brevlåda eller i redaktörens hand, eller till Finn som tar emot e-posten (och sen cyklar med en diskett till redaktionen): finn.hagberg@minmail.net

Nja, Karin Svensson Smith. Det var en fröjd att ställa upp bakom dig och dessutom lönas så väl. Men – vad menar du i förra VB när du försöker dementera att medlemmar i andra partier hade deltagit i krysskampanjen?

Med risk för att avslöja valhemligheten måste jag meddela att jag är medlem i annat parti, ett som något ihärdigare än ditt kräver ministerposter. Varför dementera? Det är väl inte något att skämmas över att få stöd från folk i andra partier? Det borde snarare vara något att yvas över!

Håkan Olsson

Ny rapport från riksdagen

För min del har det inte varit något ledigt efter valet, men i och med måndagens upprop i riksdagen började arbetet under mer ordnade former. På den fjärde våningen i ledamotshuset som tidigare helt disponerades av vänsterpartiet, har 13 v-ledamöter ersatts av lika många folkpartister. I kammaren är jag fortsatt bänkkamrat med Ulf Nilsson (fp), men har nu Bo Bernhardsson framför mig. Med åtta riksdagsledamöter får Lund sägas vara väl representerat i riksdagen. Det är dock inte särskilt troligt att vi kommer att enas kring några specifika lundensiska intressen såsom exempelvis Norrbottensbanken som unisont kräver att vinster från vattenkraften ska återföras till Norrbotten.

Med kvinnorepresentationen från Skåne är det sämre beställt. Endast 14 av 43 ledamöter är kvinnor. I resten av landet är det bättre; i riksdagen som helhet är kvinnandelen 45 procent.

Alla val gick som förväntat. Björn von Sydow höll ett kort men tänkvärdt tacktal efter valet till talman. Uppropet avslutades med att Bo Lundgren yrkade på att riksdagen skulle lämna en misstroende-förklaring gentemot regeringen. När han gick tillbaka från talarstolen hade han ett fäntigt leende på läpparna. Ärendet bordläggs två gånger, men det hela är avgjort när VB när sina läsare.

På eftermiddagens gruppmöte rapporterade förhandlingarna om läget i budgetdiskussionen. I vanlig ordning uttrycktes missnöje med den ena eller andra hjärtefrågan som inte blivit tillgodosedd. Och som vanligt uppmanade Johan Lönnroth oss att komma förslag på minskade utgifter. Så länge lagen om utgiftstak gäller är det enda sättet att finansiera reformer av olika förslag. Neddragningar av försvaret har hitintills varit den enda neddragning som haft ordentlig acceptans inom partiet. "Försvaret genomgår en ordnad reträtt" enligt Berit Jóhannesson

(v) i försvarsutskottet. Fortfarande är försvaret den statliga verksamhet som har flest anställda. Diskussionen på gruppmötet visade att även den näst största statliga arbetsplatsen, Vägverket, kan krympas för att andra mer angelägna verksamheter ska kunna expandera. Mer kontroversiellt var förslaget att lägga ner lands-Primärvård i kommunernas regi och specialistsjukvård i statlig regi sades kunna leda till en billigare samt mer rationell administration av sjukvården; den fråga som väljarna enligt alla opinionsinstitut anser är den väsentligaste politiska frågan. Många ledamöter skakade bekymrat på huvudet, men diskussionen lär fortsätta.

Gruppmötet hade ett meningsutbyte om huruvida det är ekologerna eller yrkesfiskarna vi ska lyssna på när det gäller vilka åtgärder som behövs för att säkra torskpopulationens fortbestånd.

Forts. på sid. 3.

Arbetsplatser och arbetare i Lund

Lund är lärdomsstaden – så associerar många och så marknadsför staden sig själv. Att Lund också sedan långt före förra sekelskiftet har varit en industristad tänker man kanske inte på med en gång. Idag handlar det ofta om företag knutna till forskning, men för hundra år sedan fanns i Lund flera mekaniska verkstäder, tegelbruk och bryggerier. Stora och kända företag var Borgs Söner, Berlingska, Svenska bindgarnfabriken, Franska Ångkvarn och Armaturfabriken. Dessutom fanns det tillverkningsindustrier som utvecklats ur hantverk, t.ex. bagerier och handskfabriker. Lund hade vid den tiden en förhållandevis stor arbetarbefolkning.

Jämför hyllorna!

Lunds industrihistoria och arbetarhistoria är inte alls lika väl utforskade som universitetets, studenternas och borgerlighetens historia. Gå t.ex. till stadsbibliotekets Lundasamling och jämför antalet hyllor för universitetshistoria med antalet för industrihistoria eller arbetarrörelse! Det ger en uppfattning om obalansen.

Vad gäller den tidiga industrialiseringen av Lund (som naturligtvis tog fart när järnvägen kom, dvs. 1856) så finns det monografier över en handfull av de stora och

kända företagen. Men vill man få ett grepp om "hur det hela började", så måste man gå till en avhandling i arkitekturhistoria, Karl Gustaf Tapper, *Industriarkitektur vid södra Tappan i Lund 1856–1906*, Lund 1986. Den är bra och fyller en lucka men är förstås byggnadshistoriskt inriktad. Så vem skriver historien om Lunds tidiga fabriker: bröderna Borg, bröderna Holmberg, familjen Westrup och Berlings?

Arbetarrörelsen

Vad angår arbetarrörelsen i Lund så är Hans Truedssons *Arbetarrörelsen i Lund 1850–1950* från 1958 fortfarande standardverket. Jubileumsskriften *Lunds arbetarekommun 100 år* kom förra året. Båda är förstås intressanta men har karaktären av minnesskrift och krönika. Boken med det övergripande perspektivet på arbetarrörelsen i Lund – utvecklingslinjer, omvärldsbeskrivning – är ännu oskriven.

Arbetarrörelsen syns inte heller lika tydligt i stadens byggnader som t.ex. universitetet med dess många hus. Men spåren finns, om man vet vart man ska se.

Stadsvandring i tryck

Förra året (vill jag minnas att det var) gick jag en stadsvandring i

arrangemang av Gamla Lund med Harry Keidsler och Lennart Prytz som guider. Vi startade utanför Folkets hus och vandrade mot Mårtenstorget, gick Råbygatan ner, vände av i Skolgatan och kom via Vallgatan till Mårtenstorget igen. Van-dringen fortsatte via Södergatan och rådhuset och ledde så småningom tillbaka till Folkets hus.

Inom den rundan försiggick mycket av den tidiga arbetarrörelsens aktiviteter. August Palm talade för första gången i Lund 1883 inför en tusenhövdad skara i kvarteret Ehrenberg och Lunds första fackförening (handskmarkarnas) bildades 1875 på Evas krog, som låg mittemot Spyken.

Stadsvandringen finns nu dokumenterad – *Röda spåret. En stadsrundvandring till arbetarrörelsens rötter*. Det lilla tolvsidiga häftet finns troligen på expeditionen på Folkets hus. Kanske kan det löna sig att fråga efter det på turistbyrån. Säkert är dock att stadsbibliotekets Lundasamling har den.

Varför inte ägna en timme eller två till att följa det Röda spåret?

i.

En dag på varuhuset

Inne på Akademibokhandeln vägde jag en bodilmårtenssondeckare i handen men la tillbaka den. Det enda jag konsumerade var ett glas (kylskåpskallt) rödvin på den italienska serveringen. Är jag en typisk besökare så lär Lund Nova inte komma upp i den halva miljard i årsomsättning som krävs för att bygget ska gå runt.

Oheliga motallianser

Så fick då Lund sitt eget externa köpcenter. Det satt långt inne. Redan i början av 1970-talet planerades ett sådant, den gången på Gaste-lyckan, men motståndet mot en biltrafikstimulerande anläggning av den typen var hårt, bland annat från en aktionsgrupp där dåvarande VPK medverkade. Fast mer betyd- de säkert oppositionen från köp- männen i stadskärnan som fruktade konkurrensen.

Nästa projekt var Mobilia på Väster, och åter uppstod en ohelig motallians. "Inga livsmedel på Mobilia!" löd fältropet, för det ansågs allmänt att utan möjlighet till veckohandel av mat skulle ett så- dant köpcenter inte vara attraktivt. Men folkpartiet gjorde livsmedlen till en valfråga och vann faktiskt en hel del kommunala extraröster på intilliggande Gunnesbo, en dåför- tiden ny stadsdel som inte var bort- skämd med uppmärksamhet.

Det blev livsmedel så småning- om men inget fullskaligt köpcent- rum i klass med det i Burlöv eller framför allt Center Syd vid Lödde. Det publicerades siffror om hur mycket Lunds detaljhandel förlora- de till andra sydvästska kom- muner. Och omvänt om hur bra som handeln i Lunds city stod sej jämfört med andra städer av mot- svarande storlek. Cityköpmännen koncentrerade sej på att kräva fler parkeringsplatser inne i stan. De fick, trots en mäktig motkampanj med 14 000 namnunderskrifter, Epa p-hus som numera heter Färgaren. Men mycket vill ha mer. Dammgården tillkom på bekvämt gångavstånd från Mårtensstorget och Lund C fyllde behovet i väster med råge (för det är klen utnyttjat). Ändå talas det om ett par bildäck under Mårtensstorget, fast med en rödgrön kommunledning borde den faran vara över.

Alliansen som sprängdes

Det har konstaterats av andra att etableringen av Lund Nova gick oväntat smärtfritt, oväntat med tan- ke på vilket bråk som har uppstått kring tidigare etableringsplaner. Formellt var det projektet svårstop- pat så länge det inte handlade om livsmedelsförsäljning, och det gör det inte än så länge. Men det av- görande var nog att den gamla mot- alliansen hade spruckit. Miljöpar- tiet, vänsterpartiet och några miljö- organisationer invände förstås, med det gamla argumentet att biltrafiken skulle öka och närservice skulle slås ut, men det är uppenbart att

miljöargumenten (trots växthus- effekten) inte har samma genom- slag i den allmänna opinionen som för tio eller tjugo år sen. Dagens ungdomar väljer visserligen i stor utsträckning bort körkort och bil, men det är inte så mycket av miljö- skäl som att de hellre reser till London eller Australien för pengar- na.

Men cityköpmännen då? Det var ju just de som låg bakom Nova, enligt strategin *If you can't beat them, join them*.

Det finns förstås en part till som brukar gå emot etableringar av exter- na köpcentra, nämligen de pro- fessionella planerarna, tjänstemän i kommun och på länsstyrelse, som inser vilket elände som den kom- munal och kommersiella konkur- rensen ställer till med och välialigt har belyst det i en mängd utred- ningar. Men deras röst väger inte särskilt tungt.

Varuhus, passager, gallerior

Kring sådant filosoferade jag över mitt kyliga vin. Vimlet tätnade i gångarna och en blick ut mot p- platsen visade att den höll på att fyllas. Än är det svårt att veta om Nova ska lyckas, än finns det säkert ett betydande inlag av allmänt ny- fikna bland besökarna. Inget nytt under solen: från mellankrigstiden berättas att lantbefolkningen vall- färdade till Lund för att få uppleva sensationen att åka i rulltrappa. Det var på Epa/Åhléns och rulltrappan är sen länge borta. (Men inget nytt osv. Enhetsprisaktiebolagets gamla affärsidé tycks fortfarande vara framgångsrik, nu i form av Tiger med deras 15- och 30-kronorspry- lar.)

Varuhusens tid är tydligen inte förbi. I Stockholm öppnade nu i veckan varuhuset Debenham på Drottninggatan. Annars upplevde man det som en 1800-talsföreteelse, den första stora industrialiseringen av detaljhandeln, fascinerande be- skrivit av Balzac i hans roman *Ett paradiset för damer*. Men ofta har de klassiska varuhusen omvandlats till ett slags gallerior, exemplifierat av NK Malmö som blev Hansacom- pagniet.

Just gallerior har varit en trend de senaste decennierna. Ett gam- malt fenomen också det – Walter Benjamin valde Paris passager som scen för sin marxistisk-psykologi- ska analys av det kapitalistiska kon- sumtionssamhället. Till Lund kom företeelsen sent och i miniskala, i form av Carl Werner, men de klas- siska saluhallarna var/är ett slag gallerior även de. I de som överlever tränger serveringarna alltmer ut för- säljningen över disk, inte bara i Lund.

Lite snofsigare

Det utmärkande för passager och gallerior är det kontrollerade kli- matet. Besökaren är skyddad för kyla och vind. För den som har vant sej vid att resa klimatskyddat,

det vill säga i bil, måtte den över- täckta butiksgatan vara ett naturligt val som inte bara bestäms av till- gången på p-platser.

Ska då Lund Nova kallas en pas- sage eller en galleria? Nej, de senare är cityföreteelser. Nova förtjänar den nedsättande beteckningen köp- lada.

Det är ingen beteckning som in- tressenterna är särskilt glada åt. Deras uppenbara strävan är att vara ett fräschare och snofsigare alter- nativ till Center Syd och de andra, liksom Carl Werner siktar på ett finare kundsegment än vad vanliga gallerior gör. Men visst handlar det om en lada, eller möjligen en hang- ar. Den ligger i ett industriområde. Fasaden är konstlös, för att välja ett snällt uttryck, upplivad endast av de glasade entréerna – som är vända bort från stan, ut mot parkerings- fältet.

Insidan vill kanske vara just ett paradiset för damer. Stadens blus- månglare och de stora modeked- jorna har öppnat filialer – drygt hälften av de cirka fyrty butikerna handlar om damkläder. En utred- ning har visat att en genomsnittlig kvinna provar skor i fem butiker innan hon köper ett par i den sjätte, och Nova har just sex skoaffärer. Men butikerna är genomgående tråkiga. Hela sortimentet avslöjas i ett ögonkast. Inga spännande skrymslen, ingen expedit kan rim- ligen komma att säga: "Ett ögon- blick, jag ska se om vi har något annat på lagret."

Alltså: rent och ljusst, men trist.

Blus och mjölk

På andra sidan Fjelievägen finns som nämnts livsmedel att få i en tjugo år äldre lada. Besökarna där är i genomsnitt äldre även de. Slit- nare, lite folkligare. Utanför entrén finns Sams gatukök, som knappast skulle få lov att stå utanför Nova eftersom det skulle störa anlägg- ningens image.

Man kan alltså handla en blus på Nova och en liter mjölk på gamla Mobilia, men få lär göra kombina- tionen eftersom gångvägen mellan ladorna är lång och krånglig. Att köra bil emellan är också bökit. Det är alltså ovisst om Nova ska klara sej utan en direkt anslutande livsmedelshall. Säkert väntar fram- stötter om ändringar i stadsplanen som skulle medge sådant.

Vänstern och miljövännerna bör fortsätta att säga nej till sådana förslag. Resonemanget om stimule- rad biltrafik och utslagen butiksser- vice i bostadsområdena är lika rele- vant som nånsin, och stadskärnan bör bevaras som Lunds självklara kommersiella centrum.

Fast det är fint med sommarkli- mat när hösten kallnar, med torr och fin parkett i stället för våt gat- sten. Och Nova förtjänar beröm för de rikliga cykelställena.

Gunnar Sandin

Kamratlighet och personangrepp

När man hör Leo Mulinari från Ung vänster vädja om stadgeenlig kamratlighet, är det svårt att inte känna sympati. Antag att en en- gagerad ung människa söker sig till vårt parti för att få stöd av likasinnade när det gäller kamp mot orättvisor och utsatthet. Man kanske har sökt sig till organisation för att man vill arbeta ideellt tillsammans med andra av samma sort. Och inte för att man är särskilt intresserad av att utveckla sin förmåga att formulera nedsättande omdömen om sina medmänniskor. Om man då möter vårt traditionella debattklimat är det inte så konstigt om man söker sig någon annan- stans. Såvida man inte har den lägg- ningen att man njuter av verbala bataljer mellan vältaliga män.

Jag minns ett av mina första möten i partiet i Lund då Daniel Kallós och Lars Bengtsson drab- bade samman om något jag omöj- ligen kunde förstå betydelsen av. Kunde kanske ana att den aktuella debatten var ett symptom på en djupare motsättning. Men det gick att se i deras ögon att de njöt.

För somliga av oss är det kanske en form av hobby eller livsstil att formulera utstuderade elakheter mot andra ideellt arbetande män- niskor (jo, jag tycker också det är underhållande så länge det inte drabbar mig själv). Men det blir på sikt som det darwinistiska naturliga urvalet. De som tycker det här roligt eller meningsfullt passar väl in i miljön och stannar kvar. De som inte gör det försvinner. Kvar blir så småningom endast de som tycker det är kul att ta heder och ära av varandra.

Vi borde kanske tänka efter några gånger innan vi använder vår sinn- rika förmåga till personangrepp på unga sökande människor, utan att det för den skull betyder att vi måste vara överdrivet välvilliga mot vansinniga idéer. Utan ung- domarna har partiet ingen framtid. Utan ungdomar finns över huvud taget ingen framtid.

Mats Bohgard

Ställ bilen i centrum!

har under lång tid varit en devis från kommunens par- keringsbolag. Uppmaningen strider mot den miljöpolicy som vi borde ha i kommunen. När nu parkeringsbolagets f.d. ordförande förhoppnings- vis har ställt bilen i centrum för sista gången, hoppas vi att vi slipper se denna osmakliga reklam i fortsättningen.

mb

Kulturlandskapet och produktivkrafterna

Det har varit mycket nu. Val och allsköns politiska intriger har hindrat oss för att hålla ögonen på och rapportera från det skånska kulturlandskapet. Men i helgen gavs det en chans att komma bort från stadens trånga gator och jag tog den.

Jag deltog i firandet av Geologins dag, en årlig begivenhet där man med bistånd av yrkeskunnigt folk kan besöka geologiskt intressanta platser. I fjor var jag vid kalkstens-täkterna i Komstad borta på Österlen och i år blev det de öppna kaolinitbrotten vid Lunnom mellan Ekeby och Billesholm uppåt Nordvästskåne.

Bjuvs kommundjur

Kaolinit är ett vittringsmaterial: det är gnejsen på den närbelägna Söderåsen som har blivit till ett fin-kornigt pulver som spolats ner i ett träsk här för så där 200 miljoner år sedan. Då hade inte kontinenterna glidit så mycket i sär som nu och Skåne låg på 40 graders nordlig bredd, dvs ungefär där Medelhavet är nu. De många vulkanerna i Höörtrakten – tyvärr nu slocknade – sprutade ut sina gaser och sin aska. I träsket blomstrade växtligheten och ett livligt djurliv. T.ex. plaskade den s.k. Bjuvsstegocefalen omkring här – ett drygt en meter långt groddjur som man har hittat fossil av och som numera är Bjuvs kommundjur! Fast det häftigaste var väl dinosaurierna som satte sina spår: medelstora bjässar med 6–7 meter mellan nos och stjärtspets. De var tretåiga och deras fotavtryck ser ut som jättestora avtryck från höns. Mycket riktigt brukade gruvarbetarna i stenkolsgruvorna i trakten säga "Nu har gruvhönsen varit ute igen" när de fick se dinosaurie-spåren.

Alltnog, en stor meteorit slog ner och dinosaurierna dog ut (d.v.s. inte riktigt, en del små överlevde och blev till våra dagars fåglar). Träsket och deras invånarna kom så småningom under havsytan, och ner föll skal och ben från havets invånare och en del grus. Havet pressade allt detta samman och så fick vi lagren av sedimentära bergarter: sandsten, kalksten, stenkol

och kaolinit. Sen har det hänt lite av varje med terrängen: inlands-isarna, som med geologiska mått inträffade nyss, bara för några tiotusentals år sedan, har lagt lite lös jord och sten ovanpå det hela.

Underminerat

Sådan här mineral har vi lite här och var i Skåne, t.ex. också nere i Fyledalen söder om Tomelilla, men mest finns i nordväst och där gav de upphov till de skånska stenkolsgruvorna. De präglade bygden i ett par hundra år: marken är totalt underminerad av gruvgångar under orter som Höganäs, Bjuv och Billesholm – gruvarbetarsamhällena vid gruvhålen. Det är inte oproblemiskt: ibland uppstår plötsliga hål i marken när gamla gruvgångar störtar in. Senast i höstas höll en traktor på att slukas upp ute på en åker. Det var säkert en f.d. privatgruva som inte var karterad: under andra världskrigets bränslebrist grävde var och varannan bonde här ett hål i sin åker och började ta upp stenkol utan att följa gruvlagen och göra kartor.

Skånsk strip mining

Finessen just här är Ekebyhållet är nämligen att kolen och kaoliniten ligger så ytligt. En meter grus, några meter sandsten och kalksten och sedan är man nere vid ett en meter tjockt lager kol.

Det är kol med gott bränslevärde och låg svavelhalt: det är som att elda med ved vad gäller svavel. Kolen härifrån gick länge till Helsingborgs värmeverk, nära och bra. Men det är slut med det: koloxidlagen med dess beskattning av koleldning satte stopp.

Det känns ganska egendomligt att gå nere i det öppna brottet på ett jämnt golv av kol. Och nu är det alltså så att kolen inte används, den bryts, men skyfflas samman i stora högar och täcks med jord. Det är den vita leran under kolen, hoptryckt här till kaolinit, som man vill åt. Den finns här i ett drygt meter-tjockt lager, bryts med grävmaskin några sommarveckor och får sen ligga till sig ett år innan den tas i bruk. Det är detta som är den eld-

fasta leran. Kaolin heter det efter det kinesiska berget Gaolin i provinsen Jiangxi där man hittade den fina vita porslinsleran. Samma lera finns uppe på Ivön där den blev till sanitetsporslin i Bromölla. Riktigt så fin är väl inte kaolinen här i trakten, men den kan bli till eldfast tegel, keramiska plattor, klinkers, ja rentav lerkrus borta i Vallåkra.

Det är alltså ett ganska tunt lager lera man vill åt och det tar fort slut: dagbrottet måste flytta sig. Det har det gjort i så där tjugo år nu och det som bedrivs här är vad man brukar kalla strip mining, i princip samma som Sydkraft ägnar sig åt i Tyskland. Dock kommer här inga bebyggelser i vägen – det rör sig om ganska ointressanta åkrar och ängar. Matjorden återställs efter hand, det ser prydligt ut och jag har svårt att bli upprörd.

Vem äger då detta? Ja, gamla Höganäsbolaget har brutits sönder och de keramiska plattorna tillverkas i Skromberga av företaget Höganäs Bygckeramik. Det visar sig ägas av den italienska keramik- och kakelkoncernen Gruppo Ceramiche Ricchetti.

Mycket aska blev det

Efter denna storartade natur- och kulturupplevelse i Lunnom var jag mogen att förflytta mig till Billesholm, ett samhälle som är näst intill döende. Det är mycket som samverkar: kommuncentrum Bjuv bryr sig mest om den egna tätorten och industrierna har sviktat sedan gruvan lades ner. Det är sant att skorstenarna bolmar nog så livligt på glasulfsfabriken, tidigare Gullfiber strax intill, men så många jobb blir det inte. Den ägs numera av Saint Gobain, den franska kemijätten.

Billesholms chans ligger i att det blir pågatågstrafik Åstorp–Teckomatorp. Nu finns det inga persontåg, vill man till Lund/Malmö måste man först åka buss till Bjuv och sen byta tåg i Helsingborg.

Jag passade på och hälsade på min gamla faster och hon visste besked om Billesholmskolen som hon eldat mycket med under bränsleransoneringen på 1940-talet. "Vi brukade säga att man fick bära ut

lika mycket som man bar in. Tacka vet jag när man fick tag på polsk kol, den brann opp ordentligt." Jag kollade det sen: den skånska kolen är känd för sin höga halt av aska, vilket inte precis uppskattades av konsumenterna.

Leve produktivkrafterna

Tja, sen körde jag hem genom bokskogarna där den ena flocken efter den andra av bergfink och bofink satt på vägen och kalasade på bokollonen. Jag kom igenom det mellanskånska godslandskapet: Knutstorp, sedan Trolleholm och Trolleån. Vi har ju aldrig haft någon jordreform i Sverige, här sitter feodalherrarna kvar i orubbat bo. De jordhungeriga lantarbetarna och arrendatorerna gjorde aldrig uppror utan flyttade till stan och blev industriarbetare. Nu sitter feodalherrarna där och kasserar in EU-bidragen. Men alla dystra tankar skingrades när jag såg den muntra röken från skorstenarna i Örtofta på hemvägen. Det var en syn för en gammal anhängare av produktivkrafterna och det industriella framsteget. Inne på bruket var det ett liv och kiv, lastbilarna och traktor-släpen köade för att lämna sina betlass för att raskt återvända till där det fanns mer.

Tja, så här kan det låta när man släpper loss folkskolläraren inom sig. Och visst är det väl härligt med lite riktig kunskap. Geologin är knappast en social konstruktion.

Lucifer

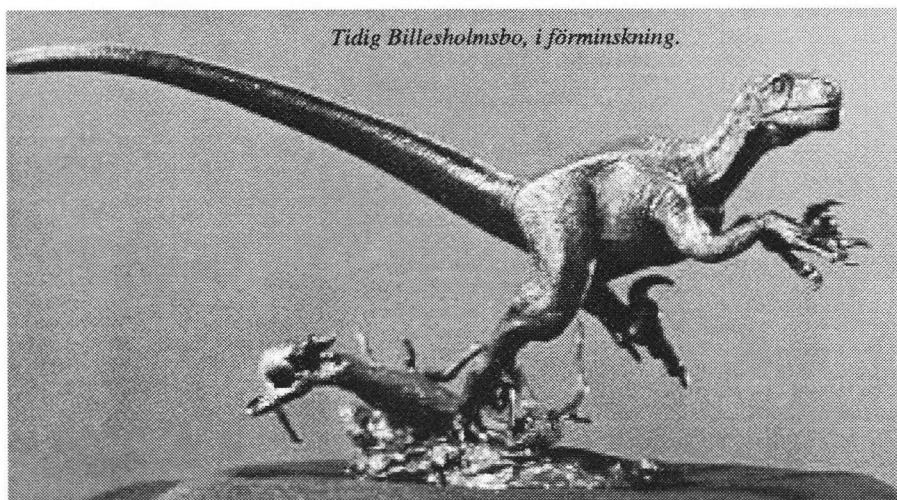
Riksdagsrapport

Forts. från sid. 1.

Regeringen är beredd att gå miljöpartiet till mötes vad gäller kravet på ett tvåårigt stopp för torsk-fisket. Jag påminde om hur det gick vid Kanadas östkust där fiske-stoppet började för sent. Trots att tio år gått har ingen återhämtning kunnat skönjas. En förutsättningen för att kommande generationer ska kunna livnära sig på fiske är livskraftiga fiskebestånd. Gruppen enades om att yrkesfiskarna måste få rimlig ersättning när deras intäktskälla minskar. Det återstår uppenbart en hel del innan begreppet långsiktigt hållbar utveckling är integrerat i vänsterpartiets politik.

Fördelningen av ledamöter mellan utskott är i princip färdig och inte helt oväntat ska jag fortsätta att ansvara för trafikpolitiken. Några intensiva dygn med budgetarbetet återstår, sedan är det dags för allmän motionstid. Det finns flera förslag som jag har planerat att skriva om. Är det någon i VBs läsekrets som har synpunkter går det bra att höra av sig via brev eller e-post!

Karin Svensson Smith

Tidig Billesholmsbo, i förminskning.

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Tel 046/14 33 09. Utges av V-o UV Lund. Prenumerationsavgiften, (se redaktionsrutan nedan) insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv. utgivare: Ola Hagring** Tel 046/14 33 09. Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: veckobladet.lund@passagen.se Red. förbehåller sig rätt att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Bästa prenumerant!

Det räcker inte med Internet. Man måste ha en lokaltidning. För mig som hade Arbetet och inte gillar SDS återstår Veckobladet. Den motsvarar förvisso inte vanliga förväntningar på en lokaltidning, men ger ändå blandade glimtar av kommunalpolitik och annat från detta Lund. Bladet behövs.

Som så många andra i dagens Sverige verkar det dock som om Veckobladet gått in i väggen. Det känns lika trist som när det händer en god vän eller kollega. Vem ska hjälpa och stödja Veckobladet? Kanske kan vi prenumeranter aktivera oss och delta i upplivningsförsöken? Om du som prenumerant värvar en ny skulle läsekretsen fördubblas. Om du som prenumerant regelbundet skickar in en liten text kunde tidningen förnyas och perspektiven vidgas.

Mjuka upp med några övningar först.

- Sänk tyngdpunkten. Stå med parallella fötter i höftbredd. Släpp efter i knäna. Blunda gärna. Gunga lite sakta fram och tillbaka och försök hitta din mittlinje så att du står upprätt, avslappat men stadigt.

- Vidga bröstkorgen. Upp med tummen och lifta mot Norra Fälåden men titta mot Nilstorp. Upp med andra tummen och lifta mot Veberöd men vrid huvudet åt motsatt håll, mot Värpinge. Dra ett djupt andetag.

- Töj på fingrarnas muskler. Lägg hela handflatorna nära varandra på ett bord, med fingertopparna mot dig. Böj kroppen lite bakåt så att du sträcker ut musklerna ordentligt på armarnas insida. Vifta därefter lite på händerna så att spänningen försvinner. Slappna av.

Släppte skrivkrampen? Hoppas det. Ta mod till dig. Fatta pennan. Skriv om angelägna saker. Delta i debatten. Länge leve Veckobladet!

Gunilla
prenumerant

Farväl VB!

Fick återigen Veckobladet i min hand. En publikation som jag under lån tid uppskattat och som vänsteraktivist försvarat som en god tillgång för partiet. Trots att den förlorat mycket på alla dessa strider som utspelar sig i spalterna där skribenter – ofta grr – med alla möjliga taskspelerier försöker ta

heder och ära av andra kamrater.

Men nu får det vara nog! Jag orkar inte längre läsa all skit som publiceras i spalterna av äldre medelålders akademiker som avskyr alla – framförallt unga – med en annan åsikt än den så kallade lundalinjen som för länge sedan är död och begravnen (fack och lov!). Jag orkar inte bli upprörd över Stenssons, Lucifers, Sandins och Smiths övertoner och medvetna misstolkningar av allt från Robert Nilssons artiklar till Kjell Kvists felciteringar i Sydsvenskan (pröva med att ringa Kvist och höra om han sagt så – det gjorde jag!). Om det nu är så att jag betalt prenumerationsavgiften för VB – vilket jag starkt betvivlar – så var det absolut sista gången. Hädanefter tänker jag lägga mina pengar och min tid på bättre saker, till exempel ge bort två Röd Press-prenumerationer till kamrater.

Hoppas innerligt att vänsterpartiet Lund lägger ner eller drar tillbaka stödet för VB – låt den slutgiltigt insomna eller klara sig själv som ett blad för avdankade, försupna, desillusionerade ungdomshatare som dricker alldeles för mycket. Det sista skulle också kunna ses som en uppmaning till alla som inte identifierar sig med ovanstående läsare, skribenter och redaktörer att med omedelbar verkan avsluta sin prenumeration.

Daniel Sestrajcic

PS Jag satt i distriktets valberedning och nominerade Karin Svensson Smith till första platsen på riksdagslistan. Jag satt ven i valberedningen vid förra valet och drev då KSS som kandidat till första platsen mot Rolf L. Nilson – vilket jag då blev kritiserad för av vissa i dagens krysskommitté. Mitt stöd för Karin – trots att jag inte delar många av hennes åsikter – kvarstod ända tills framför allt medelålders och äldre medelålders män valde att i strid med alla demokratiskt fattade beslut och vår linje i personvalsfrågan driva en av tidernas fulaste personvalskampanjer. Det är beviset för att en riksdagsplats kan köpas med pengar – för det är det som har skett. Fy fan!

Kan vi minska klyftan?

Vänsterpartiet framträdde i valet med en överordnad fråga: "Vill du minska klyftan"? Det gällde som bekant klyftorna i samhället. Nu, efter valrörelsen, eller snarare, *valrörelserna* (som det var frågan om i Lund) måste lundavänstern fråga sej: Vill vi minska klyftorna inom partiet? Och, kanske ännu viktigare: kan vi minska klyftorna? Jag har försökt plocka ut några av de klyftor som gapar som vidast och som enligt min mening måste upp till bred

debatt. (Det finns inom lundvänstern flera angelägna motsättningar som måste diskuteras, men det får anstå till ett senare tillfälle.)

Åsiktsklyftan

Utfallet av de två krysskampanjerna borde ge organisationen anledning att kollektivt reflektera över hur den åsiktskillnad som uppenbarligen finns mellan delar av partiet och väljarmajoriteten i fortsättningen ska hanteras. Oavsett var Philip själv står politiskt – det har hörts väldigt lite om det i valrörelsen – så har han backats upp av medlemmar som inte bara internt, utan även gentemot väljarna markerat en traditionell syn på politik och partiets uppgifter. Karin har, å andra sidan, för väljarna tydligt framträtt som en taleskvinna för en förnyad och bred vänster. Rimligen så måste Philiphängarna på allvar ha trott att väljarna skulle föredra deras kandidat. Denna missbedömning av väljarnas inställning fick som konsekvens att medlemsmajoriteten i Lund också missbedömdes. För man har svårt att tro att de lundaombud som vid valkonferensen gick emot medlemmets beslut (efter att fram till dess konsekvent ha mörkat) hade förväntat sig denna kraftfulla reaktion från dem som stödde Karin. Vilka slutsatser drar t.ex. styrelseledamöterna, tillika valkonferensombuden, Anders Neergaard och Sima Ajdahi av denna grova underskattning av såväl väljare som medlemmar? Kan medlemmarna förvänta sej större respekt för demokratiska principer i fortsättningen? Hur ser de båda på sin fortsatta roll i styrelsen mot bakgrund av sitt agerande? Kan klyftan mellan medlemmar och styrelsemajoritet minskas?

Varför ställer v upp i valet?

En annan fråga som måste diskuteras i partiorganisationen – inte inför nästa val, utan nu – är frågan om vad syftet med att delta i ett val egentligen är. För mej, och jag skulle tro för en överväldigande majoritet av väljarna, är ett partis uppgift i en valrörelse att, utifrån sin politiska plattform, få så många röster som möjligt. Detta i sin tur för att maximera sitt inflytande i de parlamentariska församlingarna, vilket i sin tur har som syfte att optimera förutsättningarna för att förverkliga partiets politik. Till min förvåning har många partimedlemmar i denna valrörelse fört fram en annan syn på syftet med en valrörelse: det är att organisera och agitera, har det hetat. Jovisst, men att organisera och agitera är väl ett (bland flera) sätt att vinna röster? Att organisera och agitera kan rimligen, inte ens för de som ser det som huvuduppgiften i valrörelsen, vara ett självändamål. Alltså finner sej frågan: om det inte är för att maximera antalet röster, i vilket syfte organiserar och agiterar man då? Har vi inte en gemensam grundsyn på vad som är vitsen med en valrörelse så leder det självklart, som i det gångna valet, till motsättningar. Hur kan vi minska denna klyfta?

Vänsterpartiets karaktär

Min (numera f.d.) valombudsman-kollega Robert Nilsson kallar sej i VB nr 24 för revolutionär. Det må han gärna göra och han är säkert långt ifrån ensam i v Lund om att betrakta sej så. Men han tycks mena att också vänsterpartiet är ett revolutionärt parti. (Eller kanske snarare borde vara ett sådant?) För en sådan tolkning finns väldigt lite stöd i partiets program, valplattform och andra programmatiska dokument. I v:s praktiska politik finns om möjligt ännu mindre stöd för denna åsikt.

Frågan är förstas vad Robert menar med "revolutionär". Om han menar att v arbetar för radikala samhällsförändringar, så används ordet revolutionär på ett närmast trivialt sätt. Men det är nog inte hans tanke. För när han skildrar arbetarrörelsen som uppdelad i en revolutionär och en reformistisk del, har han backat sej tillbaka i i de motsättningar som formades i arbetarrörelsens barndom och som tyvärr levde kvar långt efter att den politiska demokratin gjort sitt segertåg. (Den gängse definitionen på "revolution" är ungefär "våldsam samhällsomstörtning"; se t.ex. NEO: "större, väpnad organiserad omstörtning av det bestående samhället"). I den betydelsen av ordet är Vänsterpartiet sålunda *inte* ett revolutionärt parti.

Om vi nu har en grupp medlemmar i Lund som tror att v är revolutionärt eller som aktivt arbetar för att omvandla partiet i den riktningen – hur hanterar vi denna fundamentala motsättning? Den är fundamental därför att den för med sej skilda synsätt på praktiskt taget de flesta betydelsefulla politiska områden: partiets förhållande till väljarna, demokratisynen, synen på parlamentarism, partiets karaktär och uppgifter, politikens möjligheter idag och i framtiden osv. Klyftan är vid. Och djup. Kan den minskas?

Ulf Nyman

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Sten Henriksson, Håkan Olsson och Gunnar Sandin. Nästa redaktör Gunnar S.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på 3,5" diskett. Obs! (rtf-format)

Telefon till redaktörerna:
 Gunnar Sandin 13 58 99
 Charlotte Wikander (tj) 13 96 26
 Vid utebliven tidning ring
 Cecilia Wadenbäck 13 82 13.